

Jaarverslag Geologiewerkgroep 2018

door Wim Brussee

De Geologiewerkgroep van KNNV-afdeling De Noordwesthoek hield iedere tweede dinsdagavond van de maanden januari t/m april en oktober t/m december 2018 een bijeenkomst in Zaal 3 van Rabotheater De Meenthe. Op deze avonden werd meestal een lezing gehouden. De groep houdt lezingen door leden van de eigen groep, maar is blij dat het mogelijk is om daarnaast een aantal keren per jaar een externe spreker te vragen. Verder was er in april een excursie naar Sappemeer en De Dollard.

Bij de werkgroep waren in 2018 officieel 27 leden aangesloten, verdeeld over 20 adressen. Op onze avonden zijn meestal tweederde van hen aanwezig. Op sommige avonden tellen wij echter wel tegen de 25 aanwezigen. Dat komt omdat de onderwerpen van onze lezingen, bekendgemaakt via internet, Koppel en via onze eigen Nieuwsbrief ook velen buiten de vaste kern van de werkgroep bereiken. Soms leidt een eerste kennismaking met de werkgroep tot een vast lidmaatschap; toch komen de meeste 'extra' aanwezigen slechts een enkele maal (zij zijn vaak verwanten van de spreker van de avond).

We stellen (on-)regelmatig een Nieuwsbrief samen en versturen die aan personen waarvan we weten dat zij wel in geologie geïnteresseerd zijn, maar bijvoorbeeld nooit op dinsdagavonden kunnen, of (te) ver weg wonen. In de Nieuwsbrief worden onder andere geologische nieuwtjes uit dagbladen vermeld of wordt gewezen op een geologisch georiënteerd tv-programma. Maar vooral wordt de volgende activiteit van de werkgroep erin vermeld. Dit resulteerde het afgelopen jaar soms tot onverwachte extra belangstelling op een avond. We versturen de Nieuwsbrief naar een veertigtal mensen.

In mei hebben we met de heer Hans de Jong uit Kranenburg, samen met enkele leden van onze werkgroep, een bezoek gebracht aan geologisch monument De Zândkoele te Heetveld. Hier werden stenen op naam gebracht (het probleem was namelijk, dat er geen kaart meer te vinden was waarop de oorspronkelijke verdeling van de stenen aangegeven stond). De resultaten werden, samen met enkele suggesties voor wat betreft de restauratie van de zandprofielwand, doorgestuurd naar de heer Teurlinckx van de Gemeente Steenwijkerland. Ook werden teksten aangeleverd die volgens ons geschikt zijn om geplaatst te worden op enkele nieuw te plaatsen informatieborden. Bij ons bezoek aan De Zândkoele bleek tot onze vreugde dat de restauratie van het geologisch monument al voor een groot deel was voltooid (zo is de 'kaart' op de bodem weer goed zichtbaar en zijn meubelen geplaatst).

Nu volgt een opsomming van de lezingen en excursies die de geologiewerkgroep in het afgelopen jaar organiseerde:

Op 9 januari was er een lezing over Gotland, een in de Oostzee gelegen provincie van Zweden. Dirk Lont had het over de geologie en cultuur van dit bijzondere eiland. Peter en Karin de Vries uit Sappemeer waren hierbij ook aanwezig en lieten ons door hen gevonden fossielen uit Gotland zien.

Op 13 februari vertelde Ernst Kleis ons over een reis die hij met Geertje in de zomer van 2017 maakte in Scandinavië. Van een lange en verre reis per camper naar (vooral) het noorden van Zweden werd uitgebreid verslag gedaan in de vorm van bijzondere stenenvondsten en andere natuurwaarnemingen.

Op 13 maart ging het over 'Neanderthalers'.

Deze lezing werd verzorgd en gepresenteerd door Janny van Meurs.

Op 10 april hield Hans Steur een lezing met als naam "Fossiel (On-)gedierte". Deze lezing ging over miljoenpoten, kreeftjes, spinnen, degenkrabjes, schorpioenen, insecten en andere diertjes die tussen planten op het land en in zoet water krioelden en in een ver verleden gefossiliseerd zijn.

Op zaterdag 21 april was er een excursie naar Sappemeer. Wij werden daar door Peter en Karin de Vries thuis ontvangen. Zij hebben hier een 'kennisruimte' ingericht, waarin een enorme verzameling aan fossielen, schelpen en andere bodemvondsten, vooral uit Gotland, te bewonderen is.

In de middag gingen we naar de buitendijkse vogelkijkhut De Kiekkaaste aan de rand van de Dollard bij Nieuwe Statenzijl om vogels te bekijken. Tenslotte gingen we naar de Punt van Reide.

Aan de excursie deden acht personen mee; het tweede deel werd geleid door Hein van der Vliet.

Op 9 oktober kwamen we na de zomeronderbreking weer bijeen in De Meenthe. Voor de pauze bespraken we (de invulling van) het komende jaarprogramma, praatten over de voorbije zomeractiviteiten van de leden, bekeken vondsten die de afgelopen maanden zijn gedaan, enzovoort.

Na de pauze vertelde Zwaan Beijck over haar (geologische) ervaringen die zij en haar man in de zomer opdeden in de Ardennen, waarna Wim Brussee de avond afsloot door iets te vertellen over zijn bezoek in juni aan de voormalige mijn van Varuträsk in Noord-Zweden.

Op 13 november was er een lezing door Evert de Boer met als titel: "Historische en archeologische geschiedenis van Kuinre". Over de resultaten naar aanleiding van opgravingen gedaan bij zowel de Kuinderburcht I, de Kuinderburcht II, de Kuinderschans (uit de Tachtigjarige Oorlog) als bij de oude haven van Kuinre werd, geïllustreerd met beelden, verteld. Hierbij kwamen we ook meer te weten over het voormalige landschap rondom deze voormalige havenplaats aan de Zuiderzee.

Op 11 december luisterden we naar een lezing gehouden door Bauke Terpstra over Kamsjatka Oblast, "land van vuur en ijs", het grote schiereiland aan de oostkust van Siberië. Bijzondere beelden werden getoond van dit dunbevolkte en nauwelijks toegankelijke gebied met 160 vulkanen (waarvan een 30-tal actief) en van de grote berenpopulatie rond het Koerillenmeer.

Er werden in 2018 geen cursussen gegeven door of voor de werkgroep geologie.

Steenwijk, 29 december 2018.